

Styrdokument
Dokumenttyp: Riktlinjer
Beslutat av: Socialnämnden
Fastställsedatum: 2013-10-30
Ansvarig: Områdeschefen för bistånd och stöd
Revideras: Minst vart annat år
Följas upp: Av områdeschefen för bistånd och stöd

RIKTLINJER FÖR PARBOENDE

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Bakgrund.....	2
2. Syftet med riktlinjerna	2
3. Bestämmelser för parboende.....	3
3.1. Vem kan vara medboende?.....	3
3.2. Hur kan boendet utformas?.....	3
3.3. Villkor för medboende	3
3.3.1. Villkor för medboende utan beviljade biståndsinsatser	4
3.3.2. Villkor för medboende med beviljade biståndsinsatser	4
4. Överklagande.....	5
5. Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).....	5
6. Villkor för hyresavtal för medboende.....	5

I. Bakgrund

I regeringens proposition 2005/06:115 "Nationell utvecklingsplan för vård och omsorg om äldre" tar regeringen ett första steg mot att äldre par som levit tillsammans i decennier ska kunna fortsätta att bo tillsammans även sedan de beviljats särskilt boende s.k. parboendegaranti.

Ny bestämmelse infördes i 2 kap. 2 § i socialtjänstförordningen (SoF) som innebär att i de fall makar, sambor eller registrerad partner båda är i behov av boende i sådan särskild boendeform som avses i 5 kap. 5 § socialtjänstlagen ska med skälig levnadsnivå förstås att båda bereds plats i samma boende om de begär det.

Den 1 november 2012 kompletterades 4 kap. 1 b § socialtjänstlagen (SoL) med en ny bestämmelse som innebär att för den som har beviljats eller beviljas bistånd i form av boende i en sådan särskild boendeform som avses i 5 kap. 5 § ska det ingå i skälig levnadsnivå att kunna sammanbo med make eller sambo. (Den nya kompletteringen finner man under 4 kap. 1 c § (SoL)) Detta gäller under förutsättning att paret varaktigt har sammanbott eller, om den ena parten redan bor i ett sådant boende, att paret dessförinnan har sammanbott. Bestämmelsen gäller oavsett om maken eller sambon har behov av boende i särskild boendeform eller inte.

Enligt beslut fattat av socialnämnden 5 mars 2013 ska inte rätten till medboende gälla på särskilda boenden för personer med demens i Gislaveds kommun. Enligt den vägledning som nu utgivits av socialstyrelsen: "Rätten att fortsätta bo tillsammans i ett äldreboende - Vägledning och tillämpning av socialtjänst- och hyreslagstiftningen" (september 2013), påpekas att rätten till medboende även gäller för personer med demens. Då tidigare sammanboende, enligt de övergripande regler som fattades av socialnämnden den 5 mars 2013, som önskar parboende i Gislaveds kommun kan få varsin lägenhet i samma boende borde det kunna genomföras parboende även i de särskilda boendena för personer med demens. Således kan Gislaveds kommun uppfylla kravet på möjligheten att få utvidgat kvarboende även för personer med demens.

Bestämmelsen är tillämplig för sådana särskilda boendeformer som avses i 5 kap. 5 § SoL, det vill säga särskilda boende för äldre. Den är inte tillämplig för boende som regleras i 5 kap. 7 § SoL för personer med funktionshinder inte heller för bostad med särskild service enligt 9 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

2. Syftet med riktlinjerna

Syftet med riktlinjer för utvidgat parboende är att det ska bli tydligt för medborgaren i Gislaveds kommun när man kan bli medboende och vilka regler som gäller för den medboende i särskilt boende i form av vårdbostad i Gislaveds kommun. Handläggning och beslut om rätten till medboende samt regler för den medboende i vårdbostaden, ska följa den vägledning som socialstyrelsen utgivit september 2013 enligt följande riktlinjer.

3. Bestämmelser för parboende

3.1. Vem kan vara medboende?

Det krävs att:

- ena parten beviljats bistånd av boende i form av särskilt boende, vårdbostad
- att båda parter vill fortsätta bo tillsammans i ett särskilt boende, vårdbostad
- att den sökande till vårdbostad är en person som är över 65 år eller äldre
- parboende kan erbjudas på boenden för personer med demens

3.2. Hur kan boendet utformas?

- Tvårumslägenheter kan erbjudas på Mariagården. Tillägg till hyresavtal skrivs enligt bilaga 1, SN 2013.4, beslut fattat 20130305.
- Vid övriga boenden erbjuds två lägenheter intill varandra eller i så nära anslutning till varandra som möjligt. Den medboende får eget hyresavtal med särskilt tillägg. (Bilaga 2, SN 2013.4, beslut fattat 20130305)
- Möjlighet att provbo under 3 månader ges för medboende och att ha rätten att ändra sig. Kan därför vara lämpligt att den som inte har behov av särskilt boende behåller sin ordinarie bostad under denna period.
- Den medboende står själv för all möblering av lägenheten även egen säng och övrig utrustning.

3.3. Villkor för medboende

- Medboende som inte ansökt eller beviljats några biståndsinsatser för egen del har inte rätt till några insatser i det särskilda boendet och omfattas inte av avgiftsreglerna enligt socialtjänstlagen. Regeringen påtalar vikten av att informera om olika konsekvenser för i första hand den medboende som flyttar till ett särskilt boende.

3.3.1. Villkor för medboende utan beviljade biståndsinsatser

Kost

- För Mariagården gäller att den medboende bereder all mat själv. Makarna väljer själva om den av de sammanboende som fått bistånd får kosten som ingår i helpensionen och betalar ordinarie helpension eller avstår helpension och att den medboende står även för all tillagning för partnern.
- För övriga vårdbostäder finns ingen möjlighet till matlagning i någon större utsträckning. För den medboende gäller att betala ordinarie **helpensionsavgift med momspåslag** enligt gällande bestämmelser eller att lösa sina måltider på annat sätt.

Städ

- På Mariagården har den medboende huvudansvaret för städning av lägenheten. Personal sköter den utökade städning som eventuellt tillkommer på grund av den funktionsnedsättning personen med beslut om vårdbostad har. Boendet tillhandahåller rengöringsmedel.
- För övriga boenden gäller att den medboende städar sin egen lägenhet. Boendet tillhandahåller nödvändig städutrustning som ej kan förvaras i lägenheten.

Tvätt

- På Mariagården sköter den medboende ordinarie tvätt. Tvätt som uppstår på grund av den funktionsnedsättning personen med beslut om vårdbostad har, sköts av personal.
- På övriga boenden tvättar den medboende sin egen tvätt i befintliga tvättrum i boendet eller på annat sätt. Vid tvätt på vårdboendet tillhandahålls viss utrustning enligt samma rutiner som personer med beviljat bistånd särskilt boende.

3.3.2. Villkor för medboende med beviljade biståndsinsatser

Beviljad matdistribution och/ eller hjälp med övriga måltider

- Den medboende tillhandahålls den kost som serveras på boendet och betalar för helpension utan momspåslag.

Beviljad städinsats

- Vårdbostadens personal utför den beviljade insatsen.
- För den medboende gäller avgift enligt ordinarie hemtjänsttaxa.
- Boendet tillhandahåller nödvändig städutrustning som ej kan förvaras i lägenheten.

Beviljad tvättinsats

- Vårdbostadens personal utför den beviljade insatsen.
- Avgift enligt ordinarie hemtjänsttaxa.
- Vårdboendet tillhandahåller utrustning enligt samma rutiner som personer med beviljat bistånd särskilt boende.

Övriga beviljade insatser som personlig omvårdnad, ledsagning och inköp.

- Vårdbostadens personal utför de beviljade insatserna.
- Avgift enligt ordinarie hemtjänsttaxa.

4. Överklagande

- Det är endast den som söker bistånd i form av särskilt boende som kan överklaga ett eventuellt avslag om beslut om medboende.

5. Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)

- För insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) gäller samma rutiner som för ordinärt boende om den medboende inte är inskriven i hemsjukvården och blir akut sjuk.
- Om den medboende är inskriven i hemsjukvården är det vårdbostadens sjuksköterska(SSK)/ Arbetsterapeut(AT)/ Sjukgymnast(SG) som är ansvarig för HSL-insatser och delegerade HSL-insatser utförs av vårdbostadens personal.

6. Villkor för hyresavtal för medboende

- Den medboende kan när som helst under tiden hon/han har kontrakt som medboende själv ansöka om eget särskilt boende och få behovet utrett på sedvanligt sätt.
- Vid ändrade förhållanden för den partnern som har beslut om särskilt boende i form av vårdbostad, så behovet av särskilt boende ej längre föreligger upphör medboendes absoluta rätt till lägenhet på vårdboendet, enligt det särskilda kontraktstillägg som den medboende skrivit på. Den tidigare medboende har 3 månaders uppsägningstid och rätt till stöd med att finna annan lämplig bostad av kommunens fastighetsansvariga. Eget aktivt sökande efter annan bostad bör också ske.
- Om personen som tidigare varit medboende så önskar, görs en utredning för att se om hennes/hans behov har förändrats och har rätt till särskilt boende i form av vårdbostad. Om den medboende beviljas bistånd i form av särskilt boende kan den medboende bo kvar med eget hyreskontrakt.